

## Cerkvene zadeve.

### Žalost in veselje.

„Gospod, gospod, vsegamogočni kralj, v Tvojo oblast je vse položeno, in nikdo ni, ki se zamore Tvoji volji zoperstavljati.“  
Est. 18, 9.

Velika izguba je zadela letošnje leto vrlo, katoliško nadučiteljevo rodbino v Vidmu. Dne 18. majnika namreč je po dolgotrajni bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajoče svoje trudne oči za vselej zatisnila blaga sopruha, prava krščanska mati, gospa Tramškova. O kaka žalost je zavladala v celi rodbini! Gosp. sin, nadučitelj v Sromljah, gsdč. hčerke so prihiteli iz raznih krajev mrtvo truplo ranjke poskropiti. Plakale so, klicale so mater z najlepšimi imeni — toda ustnice so bile neme — mati so bili mrtvi. Toda ko so se dobri, hvalni zaostali malo potolažili, brž se je ves žalosten srce pretresajoči prizor ponavljal, kedar so v petek zjutraj truplo blage ranjke vzdignili spraviti ga k večnemu počitku. Kak jok in stok pri hišnih vratih, v cerkvi in na pokopališču! Žalost zaostalega g. sopruha in otrok brezmejna.

Občinstva in gospode iz Krškega, Brezic, Rajhenburga itd. se je mnogo zbralo, saj je vendar vsakdo čislal dobro gospo. Stirje gg. duhovniki: domača dva gg. in dva čč. patra kapucina iz Krškega. Vrli pevci so peli pred hišo žalosti, pri sv. opravi v cerkvi in pri odprtem grobu. Predno je hladna odeja pokrila krsto drage ranjke so na pokopališču vlč. g. Janez Novak, župnik Videmski, povzeli besedo, ter prav ganljivo ranjci v slovo govorili. Vse je bilo do dna srca ganjeno, nisi videl očesa, ki bi se ne bilo rosilo in solzilo. Srčne želje in goreče molitve so se vzdigovale iz ust vseh navzočih za večni mir in pokoj ranjce sopruge, ranjce dobre matere, odkritosrčne prijateljice — gor k nebeskemu Očetu. O da bi prav kmalu uslišal naše mile, ponižne prošnje!

Dober mesec pozneje zadela je druga huda nesreča Tramškovo hišo — na Petrovo ob 10. uri zvečer preminol je sin Teodor, bivši gimnazijec VI. razreda v Celju. Po zimi je začel hirati, o Veliki noči je moral šolo ostaviti in danes, ko to pišem, že spi štiri mesece in 12 dni v hladnem krilu matere zemlje. Bil je vrl, nadarjen dijak, posebno veselje svojega blagega očeta in cele rodbine. Hud je bil udarec, ki Vas je zadel, blagi oče! A to Vam naj bo v tolažbo, kakor ste Vi ljubili svojega Dorčeta, tako je bil ljub tudi Bogu. Zato ga je k sebi vzel, da mu da uživati sad ljubezni svoje, saj so tudi Bogu bolj ljube sveže, mlade, lepe cvetke, kakor pa utrpane, usahnele rože. »Bog je dal, Bog je vzel, hvaljeno bodi Božje ime« — tako se je tolažil pobožni Job, to naj tudi Vam in Vašim velja!

Ali božja roka še ni počivala — še nadalje je poskusila potrpežljivost Tramškove hiše. Eden sin, orjaške postave, bil je pri vojaki v Sarajevu. Griža je zavladala. Menda kakih 100—200 vojakov je zbolelo, toda umrl ni nobeden, razven Tramškov. Kako vendar Bog pripusti, in kako nas skuša! Ravno Tramška si je neizprosljiva smrt izbrala izmed 100 drugih ter ga združila v večnosti z iskreno ljubljeno materjo in ljubeznjivim bratcem.

Če še zdaj pomislimo, da je v jeseni nemila smrt pobrala tudi brata od g. nadučitelja Videmskega, posestnika pri Sv. Florijanu pod Bočem, tedaj pač vsak mora reči: »Gosp. Tramška hišo je Bog letos hudo zadel«. V dobrih štirih mesecih štirikrat od smrtnega angelja obiskanemu biti je že nekaj. In vendar ni obupala Tramškova rodbina! Vse je prestala, srečno zmagala s po-

močjo sv. naše tolažljive vere vse tuge in nesreče. Trdno zaupanje na božjo pomoč bilo je takorekoč steber, na kateri so se naslanjali upogneni oči in v srce užaljena rodbina. Sveta ljubezen pa, vezajoča nas z Bogom in bližnjikom, obhajala je prelep triumf.

Dne 3. novembra namreč spremenila se je gosp. Tramška hiša žalosti v hišo veselja. Saj je imel priti po svojo nevesto, Tramškovo hči, gspđ. Micika izvrsten in vzgleden krščanski ženin, priden nadučitelj na Bučah, g. Simon Gajšek. Ob 4. uri popoldne 'so nju v Videmski farni cerkvi v pričo sorodnikov in mnogih prijateljev in znancev poročali vlč. g. župnik Janez Novak. Zopet so blagi g. župnik svoj glas povzdignili in v izbornih besedah novoporočenima blagoslov božji in srečo voščili.

Po dovršenem cerkvenem obredu smo se v prav obilnem številu — okoli 40 — v gostoljubni hiši gosp. Tramška zbrali. Družba je bila večinoma odlična. Veselje je bilo nekaljeno brez vsakega najmanjšega nedostatka. Postrežba je bila izborna in je bilo dosti prilike občudovati veliko izurjenost v kuhinji ljube sestre nevestine, gspđ. Pepice Tramškove. Lepih napitnic imamo zabeležiti na novoporočenca, na g. Tramška, na njegovo vse časti in hvale vredno rodbino, na vrli učiteljski stan, na navzoče goste itd. Čas je pretekal z naglimi koraki in ko smo se ločili, po- in odzdravljalo se je »dobro jutro«! A. A.

## Gospodarske stvari.

### Žitnice in njih sovražniki.

Kar kmetovalec prideluje, nima svojih sovražnikov samo na polji, ampak tacih še nahaja tudi na domu, še tedaj, ko je spravljeno in to velja tudi za žito. Le-to se spravi ali na žitnice ali pa tudi, če ga ni veliko, v »kašče«: v obeh pa nahaja svoje sovražnike. Začnimo pri tistih, ki so najgošči. V to vrsto šteje se po pravici zaduhlost. Ona nastane, ako ne more zrak do žita in se žito vsled tega vgreje. Ako se godi to dalje časa, loti se žita plesen. Zaduhlost in plesen se napravite najrajši pri mladem žitu t. j. pri tistem, ki je še najbolj vodeno, ker se še ni dovolje izsušilo. Zaprečiš pa oboje, ako obračaš žito po gostem, vsaj enkrat v tednu. Kedar se je žito izvežalo v skednji, naj se ne siplje v velike kupe, do pol metra je že več, kakor dovolje! Tudi ne kaže tega žita v žitnicah pri tleh nasipavati, ampak novo žito naj se siplje zgorej, v zračnih predalih, doli pri tleh se lahko razsiplje starše žito.

Opomenimo pa še posebej, da se pri semenu, v katerem je več olja n. pr. pri repi, maku itd., mora večkrat, celo na dan preobračati. To se izgodi najlaglje in najbolje, če hodi človek po kupu sem ter tje in se ve, da ne v obuvalu, sicer bi seme zmečkal in ga tedaj skvaril.

Ako se je plesen lotila žita, tedaj tisto ni več za rabo t. j. za navadno rabo, ampak more se porabiti le še za pičo svinjam, oziroma konjem, vendar pa ga je treba poprej obliči s kropom. Če je pa žito le zaduhlo, še je mogoče, da se popravi, ako že ni postalo preveč zaduhlo in popravi se s tem, da se prezrača večkrat in to je pri suhem, mrzlem vremenu najlaglje.

Poglejmo še sedaj na sovražnike žita — v živalstvu! Najnavadniji je žizek, sytyphilos granarius. Zaplodi se v letu po dvehkrat, v aprilu in v juniju. Nahaja se v zrnu 3 do 4 mm. dolg, črn ali rmen keber, prezimuje pa tudi v ozidji in v deskah. Ako se cunjia položi na solnčni strani žita, kedar je na kupu, ali če se je